

2013. évi CXXXVIII. Törvény

1 a temetőkről és a temetkezésről szóló **1999. évi XLIII. törvény** módosításáról

1. § A temetőkről és a temetkezésről szóló **1999. évi XLIII. törvény** (a továbbiakban: **Ttv.**) **3. §-a** a következő **j) ponttal** egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

"j) szociális temetés: az eltemetettő vagy az általa felkért személy személyes közreműködésével, az állam által biztosított kellékekkel ingyenes temetési helyre történő koporsós vagy hamvasztásos temetés, amely az eltemetettő számára ingyenes."

4. § A **Ttv. 16. §-a** helyébe a következő rendelkezés lép:

"16. § A temető üzemeltetését az e törvényben, kormányrendeletben, továbbá temetőszabályzatban vagy köztemető esetén önkormányzati rendeletben és a kegyeleti közszolgáltatási szerződésben meghatározott rendelkezések szerint kell ellátni. Az üzemeltető

a) biztosítja a temetkezési szolgáltatás, a szociális temetés és a temetőben végzett egyéb vállalkozási tevékenységek temetői rend szerinti ellátásának lehetőségét;

b) biztosítja az eltemetés (urnaelhelyezés) feltételeit, ideértve a temetési helyre való első temetést megelőzően - a szociális temetés kivételével - a sírhely kiadásáról (sírásás) való gondoskodást;

c) megállapítja a temetőlátogatók kegyeletgyakorlásának feltételeit, a nyitvatartási időt;

d) biztosítja a ravatalozó, boncolóhelyiség-csoport és ezek technikai berendezései, a tárolók és hűtők, valamint a temető egyéb közcélú létesítményei (infrastruktúra) karbantartását és működteti azokat;

e) gondoskodik a temetőbe kiszállított elhunytak és az eltemetésükhöz szükséges kellékek átvételéről, valamint biztosítja a temető nyitását, zárását;

f) megőrzi a nyilvántartó könyveket;

g) tájékoztatást nyújt a temetőlátogatóknak;

h) kijelöli a temetési helyeket;

i) elvégzi a temető és létesítményeinek tisztán tartását, az utak karbantartását, síkosságmentesítését és a hóeltakarítást;

j) összegyűjti és elszállítja a hulladékot;

k) gondoskodik a temető rendjének betartásáról és betartatásáról;

l) összehangolja a temetői létesítmények, így különösen a ravatalozó használatával kapcsolatos temetkezési szolgáltatói tevékenységeket, szervezési intézkedésekkel elősegíti a temetés és az urnaelhelyezés zökkenőmentes lefolytatását;

m) gondoskodik az ügyfélfogadásról;

n) ellenőrzi a szociális temetési helyek elhelyezésére, méretezésére vonatkozó előírások betartását; és

o) szociális temetés esetén biztosítja a sírhely kiadásához, a koporsó leengedéséhez és a betemetéshez szükséges eszközöket."

5. § A Ttv. a következő 16/A. §-sal egészül ki:

"16/A. § (1) A köztemető üzemeltetője gondoskodik arról, hogy a szociális temetés lebonyolításában részt vevők megismerhessék a temetéssel összefüggő munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi szabályokat.

(2) Szociális temetés esetén a köztemető üzemeltetője a személyes közreműködést végzők temetőben végzett tevékenységét ellenőrzi. A jogszabályban foglaltak be nem tartása esetén a köztemető üzemeltetője felhívja a személyes közreműködést végzőt a munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi előírások betartására. Ezek nem teljesítése esetén a köztemető üzemeltetője megteszi a szükséges intézkedéseket a feladat elvégzése érdekében, melynek költségei a személyes közreműködést vállalót terhelik."

10. § A Ttv. II. Fejezete a következő 24/A-24/C. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

"A szociális temetés

24/A. § (1) Szociális temetés esetén e törvény rendelkezéseit ebben az alcímben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Szociális temetést az eltemettetésre kötelezett igényelhet az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzattól.

(3) Szociális temetés keretében az elhunyt hűtéséről, szállításáról, továbbá az eltemettető választása szerint a hamvasztásról az állam gondoskodik. A szociális temetéshez az állam sírhelyet, koporsót, urnát és sírjelet biztosít.

(4) A köztemető fenntartója jogszabályban meghatározott esetben a köztemetőben a koporsós temetések számára szociális parcellát, urnás temetések számára szociális temetkezési helyet jelöl ki. Vallási közösség tulajdonában lévő köztemetőben a helyi önkormányzat szociális parcellát, szociális temetkezési helyet jelöl ki minden esetben, ha a helyi önkormányzat tulajdonában a településen nincs köztemető. A szociális parcella, szociális temetkezési hely elhelyezkedéséről az önkormányzat a vallási közösség tulajdonában levő temető fenntartójának véleménye kikérését követően dönt. Szociális parcellában, szociális temetkezési helyen kizárólag szociális temetés végezhető.

(5) Szociális temetés választása esetén az eltemettetőt temetési költségek nem terhelik, és azok hagyatéki teherként sem érvényesíthetők. Ha az eltemettető a szociális temetésre vonatkozó jogszabályi előírásoktól eltér, köteles a temetéshez kapcsolódó előkészítés, öltöztetés, szállítás, hűtés, esetleges hamvasztás költségét, a sírhely megváltási díját, a felhasznált koporsó vagy urna és sírjel árát a költségviselő szervezet részére megtéríteni.

(6) Szociális temetésre nem kerülhet sor, ha a temetést szerződésben vállalták.

(7) Az eltemettető vagy az általa felkért személy a szociális temetés igénylése során nyilatkozatban vállalja, hogy maga látja el a következő temetkezési szolgáltatásokat:

a) az elhunyt temetésre való előkészítése (mosdatása, felöltöztetése), kivéve a 24/B. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott esetet,

b) sír vagy urnasír kiásása és visszahantolása,

c) koporsó, urna gépjármű nélküli szállítása a temetőn belül, és

d) a sírba helyezés vagy urnaelhelyezés

(a továbbiakban együtt: személyes közreműködés).

(8) Az eltemettető és a szociális temetésben közreműködők nyilatkoznak továbbá arról, hogy

a) a (7) bekezdésben meghatározott tevékenységek elvégzése kapcsán az eltemettető nem ajánl fel, a személyes közreműködők pedig nem fogadnak el semmilyen ellenszolgáltatást,

b) a szociális parcellával rendelkező temető üzemeltetője a munkavégzés szabályairól őket tájékoztatta, a munkavégzés során esetlegesen előforduló baleset miatt kártérítési követeléssel sem a temető tulajdonosa, sem a temető üzemeltetője, sem pedig az eltemettető felé nem élhetnek.

(9) A (7) és (8) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat legkésőbb a munkavégzés megkezdése előtt a szociális parcellával rendelkező temető üzemeltetője részére az eltemettető köteles átadni, ennek hiányában a munkavégzés megkezdését a temető üzemeltetőjének meg kell akadályoznia.

(10) Ha a szociális temetés iránti igény bejelentését követően olyan igazolható körülmény merül fel, ami a személyes közreműködést vállalót megakadályozza a személyes közreműködés ellátásában, az eltemettető más személyt kérhet fel és erről tájékoztatja az önkormányzatot.

(11) Amennyiben az eltemettető szociális temetést igényelt, azonban nem tud gondoskodni a személyes közreműködés biztosításáról, erről tájékoztatja az önkormányzatot, amely közköltiségen történő temetés keretében gondoskodik az elhunyt eltemettetéséről. A költségek hagyatéki teherként érvényesíthetők.

24/B. § (1) Egészségügyi intézményben elhunytnál és boncolás esetén nincs lehetőség a személyes öltöztetésre. Egészségügyi és boncolást végző intézmény a boncolást követően a szociális temetés igénylésének igazolása alapján a holttestet a kegyeleti szempontok figyelembevételével helyreállítva és felöltöztetve adja át.

(2) A halottvizsgálati bizonyítványt kiállító orvos a holttesttel való közvetlen érintkezést a szociális temetésben személyes közreműködést ellátók számára közegészségügyi, járványügyi vagy kegyeleti okokból megtilthatja.

(3) Szociális temetés esetén kizárólag a 24/A. § (3) bekezdésében meghatározott kellékeket lehet felhasználni.

(4) Szociális temetés esetén az elhunyt ravatalozása, búcsúztatása a sírnál is történhet.

(5) Szociális temetési helyre az első betemetéstől számított 25 éven belül kizárólag szociális temetés keretében urna elhelyezése történhet.

(6) A szociális temetés ezen alcímben meghatározott előírásai vallási közösség szertartásai szerint végzett temetés esetén a vallási közösség hitéleti tevékenységét, vallási szokásait nem érintik.

24/C. § (1) Amennyiben szociális temetés keretében hamvasztásos temetésre kerül sor, a holttest hamvasztásának költségét az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzat viseli.

(2) Szociális temetés igénybevételekor a holttest köztemetőben történő tárolásának és hűtésének költségét a köztemető fenntartója viseli.

(3) A szociális temetés keretében a sírhely és a kellékek ingyenes biztosítása nem minősül ajándékozásnak, illetékfizetési kötelezettséget nem keletkeztet."

379/2013. (X. 25.) Korm. rendelet

a temetőkről és a temetkezésről szóló **1999. évi XLIII. törvény** végrehajtásáról szóló **145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet**, valamint az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló **43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet** módosításáról

"A szociális temetés

17/A. § (1) A köztemetőben - a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a köztemető fenntartója a szociális temetés céljára koporsós temetések esetére külön parcellát, urnás temetések esetére külön temetkezési helyet jelöl ki.

(2) Ha a települési önkormányzat fenntartásában több köztemető is van, a települési önkormányzat határozza meg, hogy mely köztemetőben kerüljön sor szociális parcella, temetkezési hely kijelölésére.

(3) Hősi temetőben nem kerül sor szociális parcella, temetkezési hely kijelölésére.

(4) A szociális temetési helyek mentesülnek az első sírhelymegváltási díj alól.

(5) Földbetemetés esetén szociális temetési helyekre vonatkozóan a szabályzat egységes hantméretet vagy hant nélküli parcellát határoz meg. A szociális parcellákban a sír megjelölésére csak az állam által biztosított sírjel használható.

(6) A szociális temetéshez szükséges koporsó, urna, sírjel előállításáról és a temetés helyszínére történő szállításáról az állam a büntetés-végrehajtási szervezet útján gondoskodik.

17/B. § (1) A Tv. 24/A. § (2) bekezdésében meghatározott igénylést az eltemettetésre kötelezett írásbeli kérelem formájában nyújthatja be.

(2) Az elhunyt lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat a haláleset tényéről és az elhunyt ismert adatairól történt értesítést követően egy munkanapon belül tájékoztatja az eltemettetésre kötelezettet a szociális temetés lehetőségéről. Az eltemettetésre kötelezett az önkormányzat tájékoztatását követő 3 napon belül nyilatkozik arról, hogy igényli-e a szociális temetést.

(3) A szociális temetést az igény bejelentését követő 7 napon belül le kell bonyolítani.

17/C. § (1) A szociális temetés az eltemettető választása szerint koporsós vagy hamvasztásos temetés lehet.

(2) Az elhunyt utolsó ismert lakóhelye szerinti illetékes települési önkormányzat a szociális temetés igénylését követő 1 munkanapon belül

a) felhívja a temető üzemeltetőjét, hogy a köztemetőben jelöljön ki temetési helyet,

b) hamvasztásos temetés igénylése esetén a legközelebbi hamasztóüzemnél megrendeli a hamvasztást,

c) megrendeli a holttest, hamvak szállítását,

d) tájékoztatást nyújt a büntetés-végrehajtási szervezet részére a szociális temetés helyéről, valamint megrendeli a szükséges kellékek előállítását és helyszínre szállítását.

(3) A szociális temetéshez kapcsolódó, temetőn kívüli szállítást végző szolgáltatók elérhetőségeit az önkormányzat közzéteszi.

(4) A büntetés-végrehajtási szervezet a megrendelést követő 3 munkanapon belül gondoskodik a szociális temetéshez szükséges kellékek szociális temetés helyszínére történő szállításáról.

(5) A köztemető fenntartója gondoskodik a szociális temetési kellékek átvételéről, tárolásáról.

17/D. § (1) A szociális temetéshez kapcsolódó, temetőn kívüli halottszállításokat az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) a szállítási feladatot végző szolgáltató részére az elhunyt lakó- vagy tartózkodási helye szerint a kórboncolás elvégzésére egyébként területi ellátási kötelezettséggel rendelkező fekvőbeteg-szakellátási szolgáltató útján megtéríti. A halottszállításért felszámítható díjat, valamint az elszámolás részletes szabályait az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló kormányrendelet (a továbbiakban: Rendelet) állapítja meg.

(2) Szociális temetés esetén az (1) bekezdésben foglaltak alkalmazandóak abban az esetben is, ha az elhunyt temetőbe, temetkezési emlékhelyre történő elszállítása a haláleset helyéről vagy a hamvasztóüzemből történik, illetve abban az esetben is, ha kórboncolásra nem kerül sor.

(3) A szociális temetés igénylését megelőzően történt szállítás esetén a szállítási feladatot ellátó szolgáltató a kifizetett szállítási díjat az eltemettető vagy a szállítást fizető részére visszafizeti, és a szállítási díjról - a Rendeletben

meghatározott szállítási díj mértékéig - az (1) bekezdés szerinti fekvőbeteg-szakellátási szolgáltató részére a számlát kiállítja.

(4) E rendelet alkalmazásában a halottszállításért felszámítható szállítási díj tartalmazza a szállítójármű telephelyről történő kiállításának és telephelyre történő visszaállításának, a holttest szállítójárműbe történő behelyezésének és szállítójárműből történő kivételének, valamint szállítás alatti hűtésének díját is.

(5) A szociális temetés igénybevételekor a halottvizsgálati bizonyítvány kiállítását követően a holttest egészségügyi intézményben történő hűtésének költségét az OEP az egészségügyi intézmény részére megtéríti."